

Harcerz *Brześćcia*

**WYCIEZKA DO
MIRA I
NIEŚWIEŻA**

**NARODOWE
ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI**

**NOC BOŻEGO
NARODZENIA**

**KLUCZ DO SIŁY I
WYTRWAŁOŚCI
HARCERZA**

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
Słowo redaktora	3

1 listopada - Dzień Wszystkich Świętych	4
--	---

Wycieczka do Mira i Nieświeża	6
----------------------------------	---

Narodowe Święto Niepodległości	12
-----------------------------------	----

Wanda Wiktoria Półtawska	17
-----------------------------	----

Klucz do siły i wytrwałości harcerza	18
---	----

Z walizki drużynowego	20
-----------------------	----

Noc Bożego Narodzenia	22
-----------------------	----

Zajrzyj na

FORUMBRZESKIE.PL

aby przeczytać inne numery
naszego kwartalnika

SŁOWO REDAKTORA

**Anna
Paniszewa**

redaktor kwartalnika
"Harcerz Brześcia"

Drodzy harcerze!

Kończy się kolejny rok, który nie był łatwy, ale przede wszystkim zostawił nam dużo doświadczeń, nowych zdobytych sprawności i wspomnień. Kwartalnik „Harcerz Brześcia” jest platformą, na której mogą rozwijać się nowe pokolenia młodzieży, obserwując etapy naszej pracy nad sobą oraz nasze wspólne osiągnięcia zgodnie z zasadami Prawa Harcerskiego.

Harcerze z Brześcia w tym roku brali udział w zaduszkach w Brześciu, Warszawie, Poznaniu i Wrocławiu. Druhna Alina opowie nam o tym, co robią od lat harcerze w Brześciu w Dniu Wszystkich Świętych i dalej poprowadzi nas w dziedzinę wiedzy o technikach harcerskich.

Uczniowie naszej szkoły po raz pierwszy byli z wycieczką w Mirze i Nieświeżu. Przeczytacie o tym w relacji Anny Polak z tej wycieczki edukacyjnej.

Pani Dorota Prążyńska opracowała dla naszej szkoły scenariusz uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości, z którego będziemy korzystać, kiedy nastaną czasy normalności na Białorusi.

Druhna Natalia kolejny raz zwróci Waszą uwagę na zdrowie waszego mózgu aby ulepszyć zapamiętywanie podczas procesu Waszego nauczania.

W tym numerze przeczytacie tekst Eugeniusza Onufryjuka o Bożym Narodzeniu.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia życzę Wam spełnienia marzeń i sukcesów w nauce!

Czuwaj!

1 listopada - Dzień Wszystkich Świętych

Dzień Wszystkich świętych - to jeden z ważnych dni w kalendarzu, gdzie harcerzy często skupiają się na szacunku dla zmarłych, pamięci o nich oraz pomocniczych zadaniach w miejscach kultu.

Bardzo ważnym działaniem w tym dniu jest nasze uczestnictwo w mszach i nabożeństwach. Harcerze z Brześcia aktywnie uczestniczą w mszach i nabożeństwach, które są organizowane w kościołach i kaplicach. To okazja do modlitwy za zmarłych i wyrażenia szacunku wobec nich.

Drugim bardzo ważnym działaniem w tym dniu jest dla nas postawienie zniczy i kwiatów na grobach polskich żołnierzy, gdyż oprócz nas oraz przedstawicieli Konsulatu w Brześciu mało jest obecnie ludzi, którzy to czynią.

Prace porządkowe na cmentarzach Brześcia zostały przeprowadzone w ostatnich dniach października, harcerze wraz z rodzicami posprzątały wojskowe cmentarze oraz kwaterę żołnierzy z wojny polsko-bolszewickiej na starym cmentarzu przy ul. Puszkińskiej w Brześciu, usunęli liście oraz śmieci. Tego typu prace porządkowe przyczyniają się do godnego wyglądu miejsc spoczynku zmarłych. Prace porządkowe na cmentarzach są nie tylko praktyczną formą pomocy, ale także wyrazem szacunku i pamięci wobec zmarłych. Harcerze zapalili znicze na grobach żołnierzy polskich. Prace porządkowe na cmentarzach nie tylko wpisują się w harcerskie wartości, ale także są istotnym wkładem w utrzymanie i ochronę miejsc polskiej pamięci narodowej w Brześciu.

Działalność harcerzy w Dniu Wszystkich Świętych ukierunkowana jest na wyrażenie szacunku, pamięci i solidarności z tymi, którzy odeszli, a także na rozwijanie wartości związanych z troską o drugiego człowieka i szacunkiem dla tradycji kulturowych.

Dziękuję wszystkim harcerzom i rodzicom za aktywny udział w tegorocznej akcji sprzątnięcia jesiennego mogił polskich żołnierzy w Brześciu.

Z harcerskim Czuwaj,

Druhna ALINA

Wycieczka do Mira i Nieświeża

Kiedy zaczęły się jesienne ferie, nam i naszym rodzicom zorganizowano niezapomnianą wycieczkę do zamków w Mirze i Nieświeżu. Chcemy wyrazić swoją wdzięczność organizatorom i wszystkim ludziom, którzy sprawili, że ta wycieczka była możliwa i tak interesująca.

Odwiedziliśmy dwa wyjątkowe zabytki architektury i historii Polski i Białorusi, które znajdują się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Dowiedzieliśmy się wiele nowego o życiu i kulturze naszych przodków, o wielkich wydarzeniach i postaciach związanych z tymi zamkami. Zobaczyliśmy zachwycające wnętrza i ekspozycje, a także podziwialiśmy piękno przyrody i parków.

Zamek Radziwiłłów w Nieświeżu

W latach 1582-1600 marszałek wielki litewski, Mikołaj Krzysztof Radziwiłł „Sierotka” polecił zbudować renesansowo-barokowy zamek wg projektu Jana Marii Bernardoniego. Wewnątrz zamku znajdowały się kwadratowy pałac Radziwiłłów z loggią i czterema ośmiobocznymi wieżyczkami („Pałac Stary”), kamienica zamkowa z wieżą i arsenał. Na zamek prowadziła brama z wieżą zegarową. Budowle te otoczono nowoczesnymi w tym czasie fortyfikacjami o długości 120 na 160 metrów składającymi się z czterech bastionów połączonych kurtynami. Dodatkowo założono fosę i staw. Później dobudowano dwa skrzydła galerii łączące pałac z arsenałem.

Na przestrzeni wieków zamek był tak dewastowany, jak i odbudowywany. W latach 1659-1660 przetrwał on oblężenie moskiewskie wojsk Iwana Chowańskiego.

W 1706 podczas III wojny północnej armia króla szwedzkiego Karola XII zajęła zamek i uszkodziła fortyfikacje. Kilka lat później Radziwiłłowie sprowadzili niemieckich i włoskich architektów, którzy usunęli zniszczenia i powiększyli zamek.

Ciekawą postacią zamieszkującą dobra nieświeskie był Karol Stanisław Radziwiłł (Panie Kochanku), przeciwnik Stanisława Augusta Poniatowskiego, znany z przepychu i rozpustnego życia.

Podczas konfederacji barskiej w 1770 r. zamek został zajęty przez Rosjan, a Radziwiłłowie zostali wygnani. Nieco później ich archiwa zostały przewiezione do Petersburga (gdzie znajdują się do dziś), a większość zebranych w pałacu dzieł sztuki została podzielona między rosyjskich szlachciców. Opuszczone przez rodzimych właścicieli i wojska rosyjskie dobra nieświeskie zaczęły popadać w ruinę.

Po 1812 roku, w odwecie za udział ówczesnego ordynata Dominika Hieronima Radziwiłła w wyprawie na Moskwę (stał na czele własnego pułku jazdy), armia rosyjska kolejny raz przejęła posiadłość Radziwiłłów. Kolejny wielki cios dla obrazów, mebli, wyposażenia wojennego i innych bogatych eksponatów przyniosła I wojna światowa.

W dwudziestoleciu międzywojennym nieświeski zamek zasłynął ze spotkania marszałka Józefa Piłsudskiego z polskimi arystokratami, którzy manifestowali chęć współpracy z kołami ziemiańskimi. Do tego spotkania doprowadził m.in. Stanisław Mackiewicz, który tak opisywał wnętrza zamku w Nieświeżu: „Olbrzymie zamczysko składało się z sal ozdobionych setkami radziwiłłowskich portretów, setkami zbroi i rozwieszonymi pasami słuckimi (...) jedynym oświetleniem były świece. Światła tych świec, niespokojne i nastrojowe, kładły się na kolorach odwiecznych portretów, odbijały się blaskami w zbrojach”. W tym czasie na zamku znajdowało się około 2 tys. kompletów zbroi, setki bezcennych obrazów, kolekcji przeróżnych eksponatów, pamiątki rodzinne Radziwiłłów. Po zakończeniu II wojny światowej Radziwiłłowie i inni Polacy z Kresów Wschodnich zostali wygnani z ziemi ojczystej. Nieśwież został wcielony do Białorusi, a władze białoruskie przekształciły wspaniałą rezydencję Radziwiłłów w sanatorium. Zamek był sukcesywnie ograbiany i niszczony (podobnie poczyniono z wielowiekowym parkiem), z dawnych wspaniałości sztuki europejskiej i bogatego wystroju wnętrz zostało zaledwie kilka pieców i kominków oraz gdzieś „strzępy” przedwojennego parkietu.

W 1994 r. zespół zamkowy został uznany przez władze białoruskie za narodowy pomnik historii i kultury. W 1997 roku rozpoczęto restaurację zamku. W 2001 r. zespół zamkowy został przekazany Narodowemu Muzeum-Rezerwatowi Historyczno-Kulturalnemu Nieśwież. W 2002 r. z powodu karygodnych zaniedbań najwyższe piętro budynku zostało zniszczone przez pożar. W 2004 roku przebudowano także zwieńczenie wieży według wyglądu z XVII wieku, niepasujące do stylu zamku. W 2012 roku przywrócono poprzedni hełm wieży.

W 2005 r. dzięki wielkim wysiłkom i inicjatywie m.in. Polaków, architektoniczny, rezydencjalny i kulturalny zespół rodu Radziwiłłów został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Jednak mimo tego profanacja obiektu nie ustała. Rekonstrukcja zamku pociągnęła za sobą wiele ostrych krytyk ze względu na nieuzasadnione prace i dopuszczenie do zniszczeń. W marcu 2008 r. podczas prac renowacyjnych Białorusini wyburzyli część zamku - zniszczona została jedna z galerii łączących główny korpus pałacowy ze skrzydłem bocznym. Zamek otwarto dla zwiedzających 21 lipca 2012 roku.

Mirski zamek

Zamek w Mirze, znajdujący się na liście światowego dziedzictwa UNESCO, został założony na przełomie XV i XVI wieku przez starostę brzeskiego i kowieńskiego, Jerzego Illinicza. Do realizacji wybrano wtedy styl gotycki.

Około 1568 r. mirski zamek na mocy testamentu wnuka Jerzego Illinicza przeszedł w ręce książąt Radziwiłłów, którzy przebudowali go w stylu renesansowym. Wzdłuż wschodnich i północnych ścian zamku powstał pałac. Gipsowe fasady zostały udekorowane wapiennymi portalami, płytami, balkonami i gankami.

12 grudnia 1655 roku zamek zajęli żołnierze słuckiego garnizonu Bogusława Radziwiłła popierającego ówczesnie Szwedów. W 1656 zamek zniszczyli Moskale. Podczas wojny polsko-rosyjskiej, po bitwie pod Połonką w 1660 roku zamek zdobył Samuel Kmicic. Zamek został też zniszczony przez Szwedów w 1706. Odbudowany stał się rezydencją m.in. wojewody wileńskiego, Karola Stanisława Radziwiłła, który znany był z wystawnych uczt.

Podczas wojny w obronie Konstytucji 3 Maja po wschodniej stronie zamku doszło do bitwy oddziałów polskich z rosyjskimi znanej jako bitwa pod Mirem.

W epoce napoleońskiej zamek został opuszczony i częściowo zniszczony. W końcu XIX wieku budowla została ponownie odnowiona i zamieszкана. W 1813 r. po śmierci Dominika Radziwiłła zamek został przekazany jego córce Stefanii, a następnie wnuczce Marii, której syn, Maurice Hohenlohe-Schillingfurst, sprzedał zamek w 1895 Mikołajowi Światopełk-Mirskiemu, herbu Białynia. W dniu 19 marca 1919 roku bolszewicy zamordowali w ruinach zamku polskich działaczy. Zginęli: Aleksander Haciski, ksiądz Wincenty Łotarewicz z Iszkołdзи (zwłoki wrzucono do studni zamkowej), Wołodzka i Kurnatowski.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości i podpisaniu traktatu ryskiego syn Mikołaja, Michał Światopełk-Mirski, rozpoczął przebudowę zgodnie z planami Teodora Bursche z lat 1923-1924. Rodzina Światopełk-Mirskich miała w posiadaniu zespół obiektów do 1939.

Po zajęciu Miru przez Niemców w 1941 roku doszło do wymordowania części ludności żydowskiej na terenie parku zamkowego, a w maju 1942 roku Niemcy utworzyli na terenie zamku getto otoczone drutem kolczastym i strzeżone przez strażników z karabinami maszynowymi. W nocy 9 sierpnia 1942 część młodych Żydów uciekła z zamku do lasu, natomiast pozostali przy życiu zostali zamordowani przez Niemców na terenie zamku w dniu 13 sierpnia 1942 roku.

Po wstąpieniu do Miru Armii Czerwonej w 1944 r. w zamku II
zamieszkiwali mieszkańcy Miru, u których po wojnie nie było
domów. Ostatnia rodzina wysiedliła się z zamku w roku 1962.

Byliśmy pod wielkim wrażeniem po zapoznaniu się z perłami
architektury średniowiecza na Białorusi, ale najważniejsze, że
spędziliśmy czas razem jak jedna wielka i przyjazna rodzina.
Bawiliśmy się, śmialiśmy, dzieliliśmy się wrażeniami i
wspieraliśmy się nawzajem. Zawarliśmy nowe przyjaźnie i
umocniliśmy stare.

Nigdy nie zapomnimy tej wycieczki i będziemy czekać na nowe
przygody.

Dziękujemy wszystkim, którzy ją zorganizowali!

Opracowanie Anny POLAK na podstawie wikipedia.pl

Narodowe Święto Niepodległości

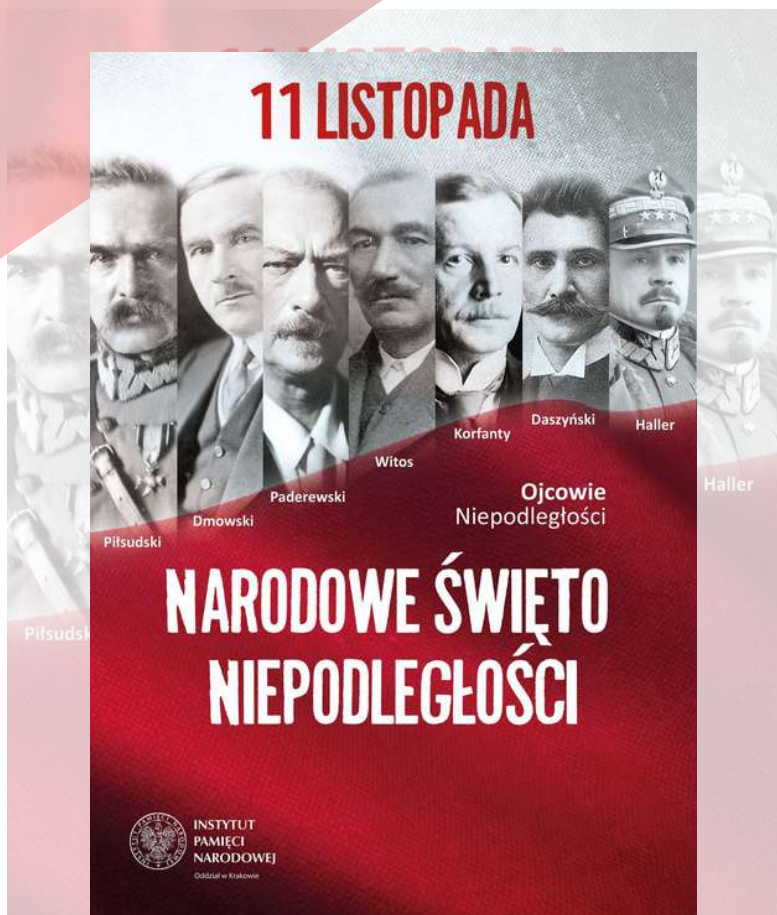
12

Drodzy Harcerze,

przedstawiamy Waszej uwadze scenariusz uroczystości z okazji Narodowego Święta Odzyskania Niepodległości Polski obchodzonego 11 listopada napisany dla Was przez Panią Dorotę Prążyńską, nauczycielkę języka polskiego z Krakowa.

Niedługo wrócimy do naszej działalności patriotycznej, więc warto już teraz uczyć się na pamięć wierszy i piosenek, które podtrzymują na duchu oraz uczą miłości do ojczyzny.

Czuwaj!

Narrator 1: Do hymnu. Odśpiewanie Mazurka Dąbrowskiego

Narrator 1

W tym roku obchodzimy 105. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Datę 11 XI 1918 r. uznaje się za pierwszy dzień odrodzenia państwa polskiego po 123 latach zaborów. Wybrano ją, ponieważ wtedy Józefowi Piłsudskiemu, po zwolnieniu go z niemieckiego więzienia, Rada Regencyjna przekazała zwierzchnictwo i naczelne dowództwo nad podległym jej Wojskiem Polskim, a 12 listopada powierzyła misję utworzenia Rządu Narodowego. W czasie I wojny światowej był on dowódcą I Brygady Legionów Polskich, o której jest słynna pieśń.

Wchodzą uczniowie w szeregu, maszerują i śpiewają Marsz I Brygady, stają z tyłu sceny.

Narrator 2

W 1919 roku nie było sprzyjającej sytuacji, by uczcić rocznicę odzyskania niepodległości, ponieważ trwały jeszcze wojny o granice Rzeczypospolitej. W 1920 roku musiała się ona zmagać z naporem bolszewików. O zwycięstwie Polaków zdecydowała bitwa warszawska. Pierwszy raz w pełni uroczystie upamiętniono odzyskanie niepodległości 14 listopada 1920 roku. Tego dnia też uhonorowano Józefa Piłsudskiego jako zwycięskiego Wodza Naczelnego w wojnie polsko-bolszewickiej, wręczając mu buławę marszałkowską. Powiedział on do żołnierzy:

Narrator I

Żołnierze! Zrobiliście Polskę mocną, pewną siebie i swobodną. Możecie być dumni i zadowoleni ze spełnienia swego obowiązku. Kraj, co w dwa lata potrafi wytworzyć takiego żołnierza, jakim wy jesteście, może spokojnie patrzeć w przyszłość.

Wiersz: Rajmund Bergel, Naczelnikowi J. Piłsudskiemu

Wywiodłeś naród z domu niewoli,
spod pęt łańcucha
na bój - o życie, o jasność doli,
o wolność ducha.

Gdy po ostatniej klęski pogromie
zbrakło szermierzy,
Tyś na straconym stanął wyłomie
pierwszy z żołnierzy.

Tyś cnót rycerskich przypomniał stroje,
zbudził orlęta,
i hufce nowe powiódł na boje,
by targać pęta.

W Tobie się duma Polski ozwała
krwawym protestem,
kiedy bojową surmą rozbrzmiała:
"walczę, więc jestem!"

I dziś Twa wiara zwycięża żywa,
Twe sny sokole,
że się narodu wolność zdobywa
przez moc i wolę.

Narrator 2

Dzień 11 listopada został uchwalony jako święto państwowe przez parlament w 1937 r. i był obchodzony jeszcze w 1938 r. Podczas okupacji niemieckiej w latach 1939–1945 jawne świętowanie polskich świąt państwowych było niemożliwe. Organizatorzy przygotowywanych konspiracyjnie obchodów rocznicy 11 listopada, głównie w ramach małego sabotażu, byli narażeni na dotkliwe represje. Jednak na murach, ogrodzeniach, pojawiały się afisze, i napisy: "Polska żyje", "Polska zwycięży", "Polska walczy", "Jeszcze Polska nie zginęła". Prawdziwym zrywem niepodległościowym z inicjatywy Armii Krajowej było Powstanie Warszawskie.

Piosenka Dziś idę walczyć, mamo. Śpiewa uczeń/uczennica z chórem i akompaniamentem skrzypiec.

Narrator 1

Po zakończeniu II wojny światowej część żołnierzy należących do polskiego podziemia niepodległościowego nie złożyła broni, walczyli przeciw komunistycznej władzy narzuconej Polsce przez Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich. Nazywano ich Żołnierzami Wyklętymi, torturowano, skazywano na więzienie i śmierć.

Piosenka zespołu Forteca, Kto dziś upomni się o pamięć z akompaniamentem gitar elektrycznych.

Narrator 2

W 1945 roku władza komunistyczna zniósła Święto Niepodległości i ustanowiła Narodowe Święto Odrodzenia Polski obchodzone 22 lipca w rocznicę ogłoszenia Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego zatwierdzonego i podpisanego przez Józefa Stalina w Moskwie. W związku z tym Święto Niepodległości Polski obchodzono nielegalnie, a organizatorzy byli represjonowani. Za sprawą działalności związku zawodowego „Solidarność” przywrócono Świętu Niepodległości należne miejsce w świadomości społecznej.

Piosenka Janusza Radka, Tango na głos i orkiestrę i jeszcze jeden głos z akompaniamentem gitary.

Narrator 1

Narodowe Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada zostało przywrócone przez Sejm PRL ustawą z 15 lutego 1989 roku. W Polsce pokomunistycznej świętujemy je po raz trzydziesty czwarty.

Piosenka Bułata Okudźawy, Modlitwa z akompaniamentem gitary.

Narrator 2

Liczne wydarzenia historyczne nauczyły nas jednak, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze, trzeba o niej myśleć i ją pielęgnować.

Narrator 1

Całość baczność: Pieśń patriotyczna – Rota. Śpiewają wszyscy.

Narrator 1, 2

Dziękujemy za udział w uroczystości i postawę patriotyczną.

Dorota PRAŻYŃSKA,
nauczycielka języka polskiego

Wanda Wiktoria Póltawska

2 listopada 1921 - 24 października 2023

Druhny i Druhowie, Szanowni Państwo,

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Druhny dr Wandy Póltawskiej „Duśki” (Wanda Wiktoria Póltawska z domu Wojtasik ur. 2 listopada 1921 w Lublinie, zm. 24 października 2023 w Krakowie) - lubelskiej harcerki i drużynowej, łączniczki Szarych Szeregów, w latach 1941-1945 – więźniarki lubelskiego zamku i niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück, w którym współpracowała z Tajną Drużyną Harcerek Starszych „Mury”, działaczki społecznej, wykładowczyni szeregu wyższych uczelni, Damy Orderu Orła Białego i przyjaciółki Ojca Świętego Jana Pawła II. Druhna Póltawska odeszła na Wieczną Wartę w 102. roku życia.

Z pożegnalnym Czuwaj!

Klucz do siły i wytrwałości harcerza

Harcerstwo to nie tylko przygoda na szlaku czy nauka umiejętności przetrwania w przyrodzie. To także szkoła życia, która uczy wartościowych umiejętności, w tym troski o zdrowie psychiczne. Dlaczego zdrowie mentalne jest tak ważne w harcerstwie, i jak możemy dbać o nie w naszej harcerskiej społeczności?

Zdrowie psychiczne to stan równowagi emocjonalnej i psychicznej, który umożliwia nam radzenie sobie z życiowymi wyzwaniami, budowanie relacji i czerpanie satysfakcji z codziennego życia. Dla harcerzy, którzy często stają przed trudnościami i wyzwaniami na obozach, w trakcie wypraw, czy w swoich harcerskich działaniach, zdrowie mentalne jest kluczowym aspektem. Oto dlaczego:

- Radzenie sobie z trudnościami: harcerz musi umieć radzić sobie z sytuacjami, które mogą być stresujące lub wyjątkowo trudne, na przykład podczas obozów czy w sytuacjach awaryjnych.
- Lepsza koncentracja: zdrowie psychiczne wpływa na naszą zdolność do skupienia uwagi, co jest niezbędne podczas orientacji w terenie, rozwiązywania problemów czy wykonywania zadań na harcerskich wyprawach.
- Zdrowe relacje: dla harcerzy współpraca i budowanie relacji z rówieśnikami oraz mentorami jest kluczowa. Dbłość o zdrowie psychiczne pomaga w utrzymywaniu zdrowych i satysfakcjonujących relacji.
- Utrzymanie ducha walki: Zdrowie psychiczne pomaga w utrzymaniu ducha walki i motywacji nawet w trudnych chwilach.

Jak dbamy o zdrowie mentalne w harcerstwie?

- **Otwartość i rozmowa:** kluczowym elementem dbania o zdrowie psychiczne jest otwarta komunikacja. Harcerze powinni czuć się swobodnie, aby dzielić się swoimi uczuciami i myślami z innymi harcerzami i instruktorami.
- **Wspieranie wzajemne:** w harcerskiej społeczności wszyscy powinni być gotowi wspierać swoich kolegów w trudnych chwilach. Małe gesty wsparcia, takie jak słowa wsparcia, mogą mieć ogromne znaczenie.
- **Edukacja:** harcerze i instruktorzy powinni być świadomi znaczenia zdrowia psychicznego i jakie są dostępne źródła pomocy w przypadku potrzeby.
- **Ćwiczenia relaksacyjne:** ćwiczenia relaksacyjne, takie jak medytacja czy techniki oddechowe, mogą pomóc w redukcji stresu i budowaniu odporności psychicznej.
- **Aktywność fizyczna:** ruch to doskonały sposób na poprawę zdrowia psychicznego, ponieważ wpływa korzystnie na poziom hormonów szczęścia.

Zdrowie psychiczne to kluczowy element harcerskiego rozwoju. Dbłość o nie pozwala na radzenie sobie z wyzwaniami, budowanie satysfakcjonujących relacji i czerpanie radości z harcerskich przygód. Warto więc pielęgnować tę świadomość i wspierać się nawzajem w dbaniu o zdrowie psychiczne w naszej harcerskiej społeczności.

Natalia KALASEJ

Z walizki drużynowego

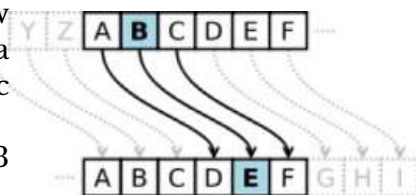
W harcerstwie, używanie różnych rodzajów szyfrów i kodów jest często praktykowane jako część działań związanych z rozwojem umiejętności, współpracą i kreatywnością. Szyfry pomagają uczestnikom w komunikacji, rozwiązywaniu zagadek i organizowaniu różnych działań.

Popularne szyfry stosowane w harcerstwie:

- Szyfr Cezara:

To jeden z najprostszych szyfrów, w którym każda litera tekstu jest zamieniana na literę przesuniętą o stałą liczbę miejsc w alfabecie.

Na przykład, przy przesunięciu o 3 litery, A staje się D, B staje się E, itd.

- Szyfr Morse'a:

Składa się z kombinacji kropek i kreski, reprezentujących litery alfabetu, cyfry i znaki specjalne.

Jest używany do przesyłania wiadomości za pomocą dźwięku (kropki i kreski) lub światła (krótkie i długie impulsy).

A	• -	M	- -	Y	- • - -
B	- • • •	N	- •	Z	- - • •
C	- • - •	O	- - -	1	• - - - -
D	- • •	P	• - - •	2	• • - -
E	•	Q	- - • -	3	• • • - -
F	• • - •	R	• - •	4	• • • -
G	- - •	S	• • •	5	• • • • •
H	• • • •	T	-	6	- • • • •
I	• •	U	• • -	7	- - • • •
J	• - - -	V	• • • -	8	- - - • •
K	- • -	W	• - -	9	- - - - •
L	• - • •	X	- • • -	0	- - - - -

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
B	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
C	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	
D	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B
E	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C
F	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D
G	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E
H	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
I	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G
J	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
K	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I
L	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
M	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
N	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
O	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
P	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
Q	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
R	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
S	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
T	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
U	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
V	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
W	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
X	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V
Y	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
Z	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X

- Szyfr Vigenère'a:

Wykorzystuje tablicę Vigenère'a, która jest tabelą podobną do tabeli Cezara, ale zawiera wiele przesunięć alfabetu w różnych wierszach.

Klucz szyfrujący, zwykle słowo, określa, który wiersz z tablicy Vigenère'a użyć do zaszyfrowania danej litery

- Szyfr strumieniowy:

Wykorzystuje strumień pseudolosowy do zakodowania i odkodowania tekstu.

Klucz, nazywany "strumieniem", jest kombinacją liczb losowych używanych do przekształcania danych.

- Szyfr blokowy:

Działa na blokach danych o stałej długości.

Każdy blok tekstu jasnego jest przekształcany niezależnie od innych bloków.

- Szyfr Morse'a świetlnego:

Można używać latarki lub innych źródeł światła do przesyłania sygnałów zgodnie z kodem Morse'a świetlnego.

Harcerstwo często promuje umiejętność stosowania różnych szyfrów w praktyce, co sprzyja rozwojowi logicznego myślenia, zdolności analitycznych oraz zdolności do współpracy w zespołach.

Druhna ALINA

Puer natus est nobis, filius datus est nobis – Dziecię nam się narodziło, Syn został nam dany – śpiewa na rozpoczęcie Mszy Matka Kościół. Tej grudniowej nocy, kiedy w lichej stajence urodziło się to Dziecię, zmieniło się wszystko. Obietnica, którą żyły całe pokolenia ludzi od Adama i Ewy, została spełniona – Zbawiciel, Mesjasz przyszedł na ziemię, by zbawić ludzi.

Kiedy aniołowie zwiastowali pasterzom narodzenie Pana, powiedzieli, żeby poszli do Betlejem, a tam znajdą dziecię położone w żłobie i owinięte w pieluszki. Cóż to znaczy? Te trzy znaki (dziecię, pieluszki i żłób) są symbolami trzech cech, którymi już na początku swojego ziemskiego życia wykazał się Pan Jezus Chrystus, a które również w życiu harcerza są bardzo ważne, a mianowicie: pokora, ubóstwo i umartwienie.

Jakież umysł potrafi zrozumieć pokorę Pana Jezusa – oto Pan Straszliwego Majestatu, przez którego wszystko się stało, przed którym aniołowie na twarz padają – przychodzi na świat w ludzkiej postaci. Co więcej, przychodzi nie jako potężny król, wielki filozof czy dzielny wojownik. Nie, widzimy Go jako noworodka, czyli istotę bardzo słabą i delikatną, całkowicie zależną od otoczenia. Już tym swoim przykładem Pan Jezus uczy nas wszystkich pokory.

Mało tego, przychodzi na ten świat w ubóstwie – nie rodzi się w pałacu, co więcej, za pierwszy ziemski dom służy mu stajenka, którą dzieli razem ze zwierzętami. Nie ma też wspaniałych ubrań, tylko pieluszki. Uczy nas Pan Jezus, że bogactwo, dobrobyt, dostatek nie są najwyższymi wartościami. Skoro sam Bóg chciał przyjść na ten świat jako człowiek ubogi, to nie możemy dążyć do bogactw za wszelką cenę.

Tej nocy, kiedy Pan Jezus się narodził, nie spędził w wygodnym łóżeczku, lecz w żłobie, czyli specjalnym naczyniu, służącym do karmienia zwierząt. Jezus Chrystus wskazuje nam przez to na wartość umartwienia. W życiu harcerskim, na przykład na koloniach, wygod nie ma, czyli umartwień nie brakuje!

Niestety, w pośpiechu dzisiejszego życia, w ferworze przygotowań świątecznych dań czy zakupu prezentów zapominamy często, co właściwie świętujemy. W tym wirze zapominamy, że świętujemy początek naszego zbawienia. Czym był świat przedtem? Duchowo był spowity w ciemnościach, a ludzkość jęczała pod ciężkim jarzmem – „Spuście rosę, niebios, a obłoki niech wydadzą Sprawiedliwego”. I oto dwa imienia temu Zbawiciel, Emmanuel (czyli Bóg z nami) przyszedł na ten świat, napełniając go niebiańską radością i wielką ufnością.

Z tą ufnością, w ciszy betlejemskiej stajenki, u stóp Dzieciątka Jezus i Panny Maryi Polska kończy stary rok, wznosząc w przyszłość radość Bożego Narodzenia.

Eugeniusz ONUFRYJUK

Projekt dofinansowany ze
środków Kancelarii Prezesa Rady
Ministrów w ramach konkursu
Polonia i Polacy za Granicą 2023

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Nad numerem pracowali:

Anna Paniszewa, Natalia Kalasej, Anna Polak
Alina Washchuk, Eugeniusz Onufryjuk

Korekta: Dorota Prążyńska

Kontakt
forum.brzeskie@gmail.com

Brześć, 2023